

Resultaat Broedvogel Monitoring 2021

Boswachterij Noordwijk

en het effect van gebiedsclustering op de resultaten

Leo Schaap, Casper Zuyderduyn en Gab de Croock

Het gebied van Staatsbosbeheer ten noorden van Noordwijk tot aan de provinciegrens met Noord-Holland heet officieel Boswachterij Noordwijk en maakt onderdeel uit van het Hollands Duin waartoe ook de Coepelduynen en andere gebieden behoren. Zie bijgaand kaartje voor de ligging van het gebied en de verdeling in verschillende plots.

Met gezamenlijke inzet van Staatsbosbeheer en vrijwilligers van de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming

Indeling Boswachterij Noordwijk voor BMP 2021			
Nr.	Naam	BMP id.	(ha) Onderzoekers
1	Luchter Zeeduin Noord	55649	84,5 Casper Zuyderduyn
2	Luchter Zeeduin Zuid	55563	63 Gab de Croock en Marinka Onderwater
3	Noordduinen Noravallei e.o.	55568	53,7 Casper Zuyderduyn
4	Noordwijkse Golfclub	50476	72,4 Johan Passchier, Max Hazenoot en Jaap Faber
5	Noordduinen Vak 31	55567	5,4 Casper Zuyderduyn
6	Noordduinen Aardbeiendel e.o.	55565	67,6 Casper Zuyderduyn
7	Noordduinen-oost	721	46 Maud van der Veen-Helder
8	Noordduinen-west	37	57,1 Arco en Ezra Mandemaker
9	Noordduinen Landje van Mesker e.o.	55564	51 Casper Zuyderduyn
10	Noordduinen Fazantenslag e.o. west	55562	41,1 Hanneke Oltheten, Dini Thibaudier, Hugo Langezaal
11	Noordduinen Fazantenslag e.o. oost	55652	35,3 Lucas Gans
12	Noordduinen Oude Golf e.o. west	55560	35,7 Casper Zuyderduyn
13	Noordduinen Oude Golf e.o. oost	55561	45,7 Casper Zuyderduyn

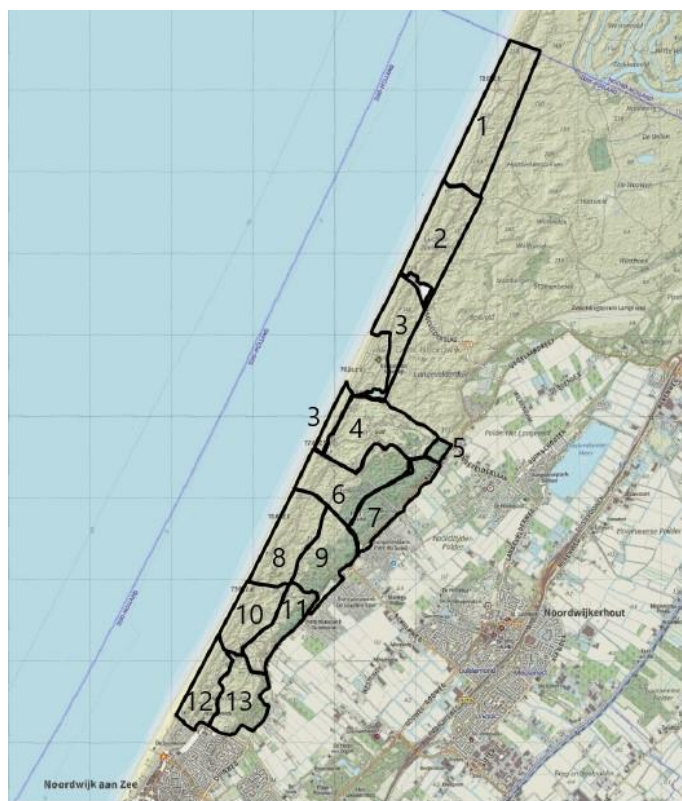
Tabel 1 Indeling en grootte van de BMP plots

Noordwijk is het in 2021 gelukt om het hele gebied van de Boswachterij Noordwijk op vogels te inventariseren. Daarbij zijn delen die door anderen worden beheerd zoveel mogelijk meegenomen om het gehele gebied in kaart te brengen. Zie bijgaande kaart en de tabel met indeling van de verschillende BMP plots. Er is in 2020 een nieuwe indeling van het gebied gemaakt die zoveel mogelijk aansluit bij bestaande Sovon plots die al wat langer volgens de BMP methode worden gekarteerd. Ook de nieuwe plots zijn bij Sovon aangemeld en het is de bedoeling dat ze in de toekomst voor de inventarisatie van en binnen de Boswachterij Noordwijk worden gebruikt.

Werkwijze

Grote delen van het gebied werden door de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk (VNVN) vanaf 1966 t/m 1983 regelmatig onderzocht, maar daar is door het ontbreken van tellers een eind aan gekomen. Daarna zijn twee referentieplots geopend, Noordduinen-west en Noordduinen-oost, om volgens de toen geïntroduceerde BMP methode te onderzoeken. Deze twee plots en het gebied van de Noordwijkse Golfclub worden de laatste jaren regelmatig onderzocht. Verslagen daarvan worden regelmatig in De Strandloper gepubliceerd. In de jaren 1998, 2007, en 2015 werd het gebied zonder algemene soorten in opdracht van Staatsbosbeheer integraal onderzocht door Sovon en Adviesbureau Van der Goes en Groot.

Hoewel dit gebied verschillende eigenaren en gebruikers kent (Rijkswaterstaat, Gemeente Noordwijk, Defensie en

Kaart 1 BMP-plots van de Boswachterij Noordwijk

Noordwijkse Golfclub) is het gebied zoveel mogelijk in zijn geheel geïnventariseerd. Alleen het gebied van het Marine Radiostation (Noordwijk Radio of NORA) is militair terrein (26,7 ha) is in 2021 buiten het onderzoek gehouden. Het project is uitgevoerd in het kader van de door de provincie gefinancierde Subsidie Natuur- en Landschap (SNL).

De individuele resultaten zijn soms heel verrassend maar het wordt pas echt interessant als ze worden vergeleken met eerdere inventarisaties. Daarbij wordt eerst gekeken naar de SNL inventarisaties van 1998, 2007 en 2015. Zie verslag elders in deze Strandloper. Om dat te kunnen doen moeten alle plots als één gebied worden geautoclusterd, de zogenaamde gebiedsclustering. Deze methode wordt al langer toegepast voor aaneengesloten plots om aantallen territoria van een groter gebied te kunnen rapporteren zonder dat er dubbeltellingen in voorkomen. De methode voegt alle individuele plots en telrondes samen tot één dataset en voert dan een autoclustering uit. Daarmee vervallen dubbele territoria van individuele vogels die zowel in het ene als het andere plot zijn gekarteerd. De gebiedsclustering is noodzakelijk om een eerlijke vergelijking met de onderzoeken uit 1998, 2007 en 2015 mogelijk te maken. Een gebiedsclustering moet door Sovon worden uitgevoerd en kan pas plaatsvinden als de individuele plots gereed zijn en gecontroleerd.

Verder is het van belang om op te merken dat de resultaten van de individuele plots niet worden aangetast. Die blijven bestaan en zullen door Sovon worden gebruikt om trends te berekenen zodra een tweede telling beschikbaar komt. Dat kan omdat de jaarlijkse gegevens worden geïndexeerd en aantallen er minder toedoen. Daarnaast blijven de gegevens per plot beschikbaar om de ontwikkelingen in een gebied te volgen en te onderzoeken, daar is niets op tegen omdat ieder jaar het resultaat van hetzelfde gebied beschikbaar komt.

Resultaat

In bijgevoegde tabel zijn de resultaten van de BMP tellingen opgenomen en getotaliseerd. Daarnaast is in rood het resultaat van de gebiedsclustering weergegeven. Het totaal komt uit op 2031 territoria en 67 soorten terwijl de gebiedsclustering er 1793 territoria en 68 soorten van maakt. De Havik komt vanwege zijn grote fusieafstand van 1000 m nu wel aan twee territoria wat overeenkomt met wat in de praktijk werd waargenomen. De gebiedsclustering leidt tot soms grote verschillen vooral onder algemeen voorkomende soorten. Het totaal is ruim 10% minder territoria terwijl er individuele gevallen zijn tot 33% (Grote Bonte Specht). Nadere beschouwing leert dat vooral langs de grenzen van verschillende plots samenvoegingen van territoria plaatsvinden. Lange grenzen betekenen meer samengevoegde territoria. Worden waarnemingen buiten de plotgrenzen normaliter niet meegenomen, voor de gebiedsclustering doen ze wel mee. Een paar soorten laten een plus zien; Havik, Turkse Tortel, Roodborstspuit en Boonklever. Er zijn wel

vraagtekens te stellen bij de resultaten van de gebiedsclustering maar dit vraagt meer studie om erachter te komen wat er precies gebeurt.

De resultaten worden pas interessant als ze worden vergeleken met andere beschikbare tellingen. In ditzelfde nummer van de Strandloper wordt dit gedaan voor de vlakdekkende onderzoeken van 1998, 2007 en 2015. Voor meer informatie wordt bovendien verwezen naar het inventarisatierapport. In deze Strandloper verschijnen ook een aantal individuele verslagen van BMP plots.

Dankwoord

Deze kartering was niet mogelijk geweest zonder de inspanning van de genoemde monitoringsvrijwilligers van de Vereniging voor Natuur en Vogelbescherming Noordwijk. Ook willen wij Jan Willem Vergeer bedanken voor zijn ondersteuning vanuit SOVON.

Meer informatie:

- Zuyderduyn C., L.H.J. Schaap en G.J.A. de Croock 2022. Broedvogels van de Boswachterij Noordwijk 2021. Rapport van Staatsbosbeheer en de Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk, 26 januari 2022.
- Schaap L.H.J., C. Zuyderduyn en G.J.A. de Croock 2022. Vlakdekkende Broedvogelkartering 2021 Boswachterij Noordwijk vergeleken. De Strandloper, 54 (1).

Kneu 20-4-2021 - Foto: Casper Zuyderduyn

Type clustering BMP plot nummer	Clustering per plot													Totaal 2021	Gebiedsdusterling Totaal 2021
	55560	55561	55562	55562	37	55564	55565	721	55568	50476	55567	55563	55649		
BMP plot naam	Oude golf west	Oude golf oost	Fazantenslag west	Fazantenslag oost	Noordduinen west	Landje van Mesker e.o.	Aarbbeendel e.o.	Noordduinen oost	Norevalle e.o.	Noordwijkse Golfclub	Vak 31	Luchter Zee duinen Zuid	Luchter Zee duinen Noord	Totaal 2021	Gebiedsdusterling Totaal 2021
IOC sort Soort / Aantal ha	35,7	45,7	41,1	35,3	57	51	67,6	46	53,7	72,4	5,4	63	84,5	658,5	658,5
420	Grauwe Gans	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1
790	Nijlgans	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	2
1130	Wilde Eend	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
1760	Kwartel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
1830	Fazant	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
3170	Sperwer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3180	Havik	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	2
3390	Buizerd	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1	-	-	3	2
3590	Meerkoet	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1
3720	Scholekster	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3770	Kievit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
3970	Kleine Plevier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	2
4580	Houtsnip	-	-	1	-	1	2	1	-	2	-	-	-	7	4
5720	Holenduif	-	-	-	1	-	1	1	-	1	-	-	-	4	4
5730	Houtduif	2	6	5	5	1	5	2	9	3	1	-	-	39	34
5760	Zomertortel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5790	Turkse Tortel	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3	4
5960	Koekoek	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	3	2
6050	Bosuil	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	3	3
6130	Ransuil	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
6230	Nachtzwaluw	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	2	2
6540	Kleine Bonte Specht	-	-	1	-	-	1	2	1	-	1	-	-	6	5
6560	Grote Bonte Specht	-	3	2	6	1	8	5	8	-	3	-	-	36	24
6590	Groene Specht	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
6650	Torenvalk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6730	Boomvalk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6900	Halsbandparkiet	-	1	-	1	-	-	-	3	-	-	-	-	5	5
7320	Wielewaal	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1
7340	Gaai	-	2	3	3	1	2	2	5	-	-	-	-	18	14
7370	Ekster	2	1	-	-	1	-	1	-	1	-	4	-	10	10
7470	Zwarte Kraai	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1	-	3	17	17
7560	Zwarte Mees	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7570	Kuifmees	-	-	-	-	-	3	3	1	-	1	1	-	9	8
7590	Glanskop	-	1	1	1	-	4	7	8	-	1	1	-	24	19
7610	Pimpelmees	2	12	10	11	3	7	6	22	-	1	1	-	75	61
7640	Koolmees	4	9	10	15	11	10	9	22	2	8	3	9	116	91
7700	Boomleeuwerik	1	2	5	3	7	2	3	-	3	3	-	10	46	43
7720	Veldleeuwerik	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
7830	Oeverzwaluw	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	7	7
7990	Stार्टmees	-	1	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	4	3
8010	Fluiter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1
8100	Fitis	9	9	15	2	30	10	9	4	10	12	-	15	7	132
8120	Tijftjaf	3	9	9	9	3	16	11	21	1	5	3	1	3	94
8270	Kleine karakiet	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1
8280	Bosrietzanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8360	Spotvogel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8390	Sprinkhaanzanger	-	-	1	-	2	-	-	-	2	-	-	1	6	6
8500	Zwartkop	4	9	1	7	1	10	8	18	-	2	1	-	61	56
8510	Tuinfluiter	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	4	4
8530	Braamsluiper	4	6	7	-	9	3	2	-	6	4	-	10	7	58
8630	Grasmus	7	9	15	2	40	5	12	-	17	17	-	17	25	166
8760	Vuurgoudhaan	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	2	1
8770	Goudhaan	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2	2
8780	Winterkoning	8	11	5	9	5	12	5	24	-	-	1	-	80	77
8790	Boomklever	-	1	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	4	5
8850	Boomkruiper	-	2	-	1	-	5	6	13	-	6	1	-	34	31
8940	Spreeuw	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	1
9060	Merel	3	14	6	11	10	12	7	17	1	10	3	2	96	85
9140	Zanglijster	1	4	6	3	1	4	3	11	-	5	3	-	41	33
9150	Grote Lijster	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	3	3
9190	Grauwe Vliegenvanger	-	-	-	-	-	1	-	-	1	1	-	-	3	3
9200	Roodborst	3	8	15	11	6	16	16	24	-	7	5	-	111	95
9210	Blauwborst	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	12	14	13
9250	Nachtegaal	11	7	20	1	24	4	3	-	19	7	-	27	12	135
9360	Gekraagde Roodstaart	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2	2
9400	Roodborsttapuit	3	-	5	1	6	-	3	-	5	4	-	5	2	34
9440	Tapuit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9590	Huisms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9630	Ringms	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9770	Heggenms	16	15	17	8	29	6	9	2	23	10	-	27	25	187
9910	Witte Kwikstaart	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-	1	-	5	5
9950	Graspieper	6	1	3	-	17	-	3	-	5	2	-	10	17	64
9960	Boompieper	-	-	2	3	2	2	1	-	5	-	-	-	15	13
10030	Vink	4	7	8	11	7	14	14	36	-	9	6	9	7	132
10060	Appelvink	-	-	-	-	-	1	3	-	2	1	-	-	7	6
10090	Goudvink	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10160	Groenling	-	1	-	1	1	5	2	3	-	1	-	-	14	13
10210	Kneu	4	-	10	2	8	1	4	-	8	8	-	13	6	64
10290	Kruisbek	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
10310	Putter	-	-	-	-	1	-	1	-	3	-	-	-	6	6
Totaal territoria	99	155	186	134	231	179	172	264	106	158	34	166	147	2031	1797
Aantal soorten	22	29	29	30	29	35	40	29	17	41	17	19	19	67	68

Tabel 2 Overzicht resultaten BMP 2021 van de Boswachterij Noordwijk

